

По тия граматика си управляваше бжлгарското учение и ся преведохъ и нѣколко книги, *) кога видѣхме бжлгарскийтъ преводъ на Венелиновата книжка: „О зародышѣ новой болгарской литературы“, учиненъ ¹⁾ отъ г. Кифалова и напечатанъ въ Букурещъ въ 1842 годинъ. Г. Кифаловъ е похваленъ за старанието си, за да содѣйствува на словесното возрождение, и това чувство побуди го да не остане, както казва: „тяготъ земли“ (стр. 161.) Ми не поемами да разбирами ²⁾ преводътъ му; но едно нѣщо толко забѣлежихме въ книгътъ му, което може да стане камъкъ предковения на нашата словестность. Намъ приятно бѣше, чи видѣхме, чи единъ бжлгаролюбецъ, г. Огняновичъ, ³⁾ почна да пише на бжлгарскийтъ языкъ съ членъ, и да бѣше пжрво (като сербъ) противникъ на него, защо ся увѣри, чи той е всенароденъ въ Бжлгариятъ, дѣто владичествова, ако и самъ тамъ различно. Черногорскитѣ села, около Скопия, правятъ нѣкое изключение; но тия села, виде ся, да ся преселеници сербски отъ времето, когато силнийтъ царь сербски, Стефанъ, примѣсти столнижътъ си въ Скопия; за доказателство служи, чи тия мѣста не употребяватъ и юсатъ. — Съ членътъ, както знае сѣки, рѣчьта е по-силна и упредѣлителна. Изфжрлението на членътъ роди разногласие помежду писателитѣ, които мислятъ, чи ужъ съ това ся приближаватъ кжмъ старото нарѣчие. Както сѣки человекъ, така и цѣлий народъ обича и ище по-лесното. Като можемъ да си изречемъ мислитѣ съ два три слова, безумно щеше да е да изговарями десетъ. Това сокращение на словата и думитѣ е природно на чловѣцитѣ; така французитѣ пишжтъ три, четири букви и ги

*) Колко добръ бѣше, ако нѣкой нашъ филологъ приемеше той трудъ, да изслѣдва сѣкж печатж книжъ съ здравомислително око (критика) и да излага въ дневникътъ неговътъ разборъ. Кривитѣ мисли и неправилийтъ преводъ отъ день на день щеха да ся изправжтъ, и сжщи бжблгарски слова, употребяни отъ одного и друго, щехж да влезатъ въ языкътъ. Б. А.

¹⁾ Направенъ. ²⁾ Разглеждаме. ³⁾ Константинъ Огняновичъ (* 1798 г.) пръвъ се отказа отъ славянобжлгарското направление въ езика. Въ превода си на Ракичевото „Житие на св. Алексия человекъ божи“ (Будинъ, 1833 г.), той бѣ изхвърлилъ членоветѣ, но по-после, въ кореспонденцията си съ Априлова, употрѣбява членове. Сжщитѣ употрѣбява и въ „Летній кринъ“ (Цариградъ, 1843 г.) — първата напечатана въ Цариградъ бжлгарска книга.